

[Skrunsager Skau]

er meget tæt på den situation, og det er min opfattelse, at situationen i Sydafrika nu ikke længere kan skrues tilbage til det benhårde race-diktatur, vi har set.

Udviklingen går nu imod stemmeret til alle, selvfølgelig koblet sammen med mindretalsbestemmelser, som mange andre demokratiske lande har i deres forfatning.

Derfor er Venstre rede til, at udenrigsministeren bringer sagen op i EF-regi, for at man dér kan tage stilling til, hvordan og hvornår sanktionerne mod Sydafrika kan lettes og ophæves. Der er ingen tvivl om, at en lettelse af sanktionerne vil have stor betydning for den fremtidige udvikling i Sydafrika.

Lad mig bare nævne nogle få argumenter: Hvis udenlandske investeringer bliver mulige, vil det forbedre økonomien, og det vil resultere i, at flere sorte kommer i arbejde og uddannelse. De Klerk vil opleve en lettelse af sanktionerne som en anerkendelse og et skulderklap for sine ønsker om at afskaffe de resterende apartheidlove. Det vil styrke midterfløjen og de moderate og samtidig svække den oprørske højre- og venstrefløj. Og endelig vil en lettelse af de danske sanktioner betyde, at danske virksomheder får mulighed for at komme tilbage på det sydafrikanske marked. I dag er der en masse danske kopivarer på det sydafrikanske marked.

Derfor er Venstre villig til at vurdere den fortsatte udvikling i Sydafrika og på den baggrund løbende overveje vores stilling til beslutningsforslaget fra CD.

Annette Just (FP):

Sidst vi diskuterede ophævelse af sanktionerne mod Sydafrika, var der stor tvivl, om det virkelig ville gå så godt, som de Klerk havde lovet, men som flere af ordførerne har været inde på, er der faktisk gennemført alle de lempelser, som de Klerk lovede den 2. februar 1990, og derfor skal jeg ikke gentage alle disse lempelser i apartheidloven én gang til.

Så sent som den 25. september 1990 udtalte de Klerk på et stort møde, hvad han ville gøre i den nærmeste tid. Jeg vil her citere en uofficiel oversættelse, men den er dog, så vidt jeg kan bedømme det, så korrekt som muligt:

»Vi ønsker et demokratisk flerpartisystem med regulære valg, godkendelse af rettigheder til, at alle sydafrikanere kan tage del i en regering på alle planer uden at skele til hudfarve,

minoriteternes beskyttelse mod mishandling af majoriteterne, ingen race- eller anden form for diskrimination. Vi ønsker valg af ligelig værdi for alle. Vi ser det som absolut nødvendigt med uafhængige domstole. Vi går ind for religionsfrihed, forsamlings-, ytrings- og pressefrihed. Vi tror på et markedsorienteret økonomisk system og retten til, at enhver kan eje og disponere over private midler.«

Men det er selvfølgelig, som hr. Kelm-Hansen ville sige, bare nogle intentioner. Det var det også, da vi diskuterede dette – jeg mener, det var i april – her i Folketinget; det var også blot intentioner. Men det er alt sammen lov i dag. Dette er intentionerne, som han kom med den 25. september, og jeg tør næsten bide mig selv i næsen på, hvis jeg ellers kunne, at det vil være lov inden for et halvt år. Men selvfølgelig skal man have lov til at køre videre i en ANC-skure, som hr. Kelm-Hansen har gjort i dag.

Sidst vi diskuterede denne sag, meddelte udenrigsministeren, at der skulle dialog til; man skulle følge, hvad der skete, men de politiske fanger skulle ud og undtagelsestilstanden ophæves. Det har udenrigsministeren allerede konstateret er gjort, så nu håber jeg, udenrigsministeren vil mere end blot følge og også vil følge op med en lille smule realitet bagved.

Men det, vi er udsat for også her i Danmark, er, så vidt jeg kan bedømme, noget meget mere farligt. Det er, at der er én gruppe sorte i Sydafrika, som er bedre til at lave PR for sig selv end den anden; det værste er, at den anden faktisk er den største.

Der er brug for ophævelse af sanktionerne, for der er brug for ny investering, således at man kan få flere job dernede og der bliver penge til staten, så man kan lave mere uddannelse, for de ønsker at lave mere uddannelse. Vi har såmænd fået så mange papirer på, hvad det er, de gerne vil gøre, hvordan det er, de gerne vil lave trivsel for den del af det sydlige Afrika, således at de kan hjælpe nabostater på en anden måde end det, vi gør.

Og så vil jeg gerne – for jeg kan se, lampen er ved at lyse – ganske kort svare på det angreb, der pludselig blev rettet mod hr. Behnke under det forrige punkt. Han henviste til den ulands-hjælp, Sydafrika rent faktisk giver. Den ulands-hjælp er ikke baseret på højteknologi, nej, den er baseret på ganske primitive stader, hvor de enkelte kan være med, og hvor de kan føle, at